

Ambtelijk secretariaat
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Aan: College van B&W van de gemeente Apeldoorn

T: 06 28 31 49 35
E: clientenraden@apeldoorn.nl

CC: Jessica Hoogeland

Datum: 11 januari 2017
Uw brief d.d.:
Ons kenmerk: VWI-WMO 1701-01

Betreft: Advies op de Transformatieagenda Jeugd, versie 17 november 2016

Geacht college,

De Adviesraad Wmo Apeldoorn en de Adviesraad VWI hebben in gezamenlijkheid kennis genomen van de Transformatieagenda Jeugd en komen op grond hiervan tot onderstaand advies.

1. Algemeen

Allereerst willen de raden de waardering uitspreken voor de wijze waarop zij betrokken zijn bij de totstandkoming van deze nota. De door ons gemaakte opmerkingen over een eerdere versie van deze nota (september 2016) zijn ook door u in deze nota verwerkt. Niettemin zijn de raden van mening dat tenminste eenmaal per jaar een formeel advies over het transformatieproces moet worden uitgebracht.

Geconstateerd wordt dat deze versie aan leesbaarheid heeft gewonnen. De raden kunnen de genoemde vier ambities onderschrijven. Het benutten en goed inrichten van specialistische kennis aan de voorkant voor zowel de kwaliteit van de toegang als t.b.v. passende hulp is een basisvoorwaarde. Het beleidsuitgangspunt dat de cliënten keuzevrijheid van aanbieders behouden wordt van harte onderschreven.

De toevoeging van passend onderwijs aan de lijst van thema's is, gezien de vele aanwezige knelpunten, van groot belang.

Het programma "De sluitende aanpak jongeren is veelbelovend", is schotten doorbrekend en kansrijk waar het gaat om een te groot aantal jongeren die onder de radar dreigt te verdwijnen.

Maar er zijn ook zorgen:

- De Transformatieagenda stelt nog onvoldoende de prioriteiten aan de orde. Geadviseerd wordt de thematieken te bundelen waardoor de samenhang wordt bevorderd. Stel prioriteiten op.
- In de agenda wordt steeds gesproken van stappen, niet van resultaten. Een daadwerkelijke thermometer wordt gemist. Geadviseerd wordt om een matrix op te stellen zodat stappen, tijdspad, maatregelen en resultaten inzichtelijk worden gemaakt. Tevens wordt geadviseerd elk jaar een zogenaamde Thermometer op te stellen en deze ook publiekelijk te maken.
- De nazorg in zijn algemeenheid maar met name die van de Jeugdzorgplus uitstroom verdient meer aandacht. Geadviseerd wordt om de voor- en nazorg expliciet deel uit te laten maken van trajecten Jeugdhulp en ouders daarover goed te informeren.
- In de nota wordt geconstateerd dat onwenselijke administratieve druk moet worden voorkomen maar zowel regionaal als lokaal worden geen maatregelen voor de nabije toekomst beschreven. Geadviseerd wordt te onderzoeken wat lokaal al mogelijk is en welke oplossingen dit jaar gerealiseerd kunnen worden.
- Veel kinderen die hulp en ondersteuning nodig hebben vallen onder de Leerplicht. Passend onderwijs dient het noodzakelijke maatwerk te bieden. Een leerplichtig kind mag nooit uitgeschreven worden voor onderwijs ook al is er gelijktijdig of een periode enkel een intensief zorgtraject. Het heeft recht op zowel onderwijs als zorg. Beide budgetten dienen beschikbaar zijn. Kennis van de Jeugdwet, en de Leerplicht wet blijken nog niet altijd leidend te zijn geweest bij besluiten over passende hulp.

Geadviseerd wordt deze noodzakelijke kennis op te nemen in de scholingstrajecten van professionals. Flexibiliteit, denken in gezamenlijke oplossingen met de ouders zijn belangrijke en noodzakelijke kwaliteiten.

1. Preventie

Het begrip inclusie (blz. 6) moet verder worden toegelicht. Ook is onduidelijk op welke plannen er zijn om de doelgroep jeugd met een blijvende beperking datgene te bieden wat zij nodig hebben. Met regelmaat wordt geconstateerd dat zelfredzaamheid als beleid zijn grenzen kent. De mensen met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB) lopen daarbij risico's hetgeen vraagt om samenhangend beleid. Geadviseerd wordt om op korte termijn te starten met een "proeftuin" t.b.v. van de LVB doelgroep.

Preventie omvat alle leeftijden: van 9 maanden tot en met 23 alsmede hun opvoeders. Preventieprogramma's voor de jongste doelgroep en hun ouders blijken het meest effectief. Zo wordt landelijk gewerkt met het manifest 1001 dagen.

Geadviseerd wordt nog meer in te zetten op de preventie van de jongste leeftijdsgroep, zoals aangegeven in het bovengenoemde manifest.

2. Doorontwikkeling CJG

De doorontwikkeling CJG met de uitbreiding van de jeugdgezondheidsdienst wordt van harte onderschreven. Een versterking van de aanwezige infrastructuur, samenwerking en deskundigheidsontwikkeling is vol met kansen. De inspectie IGZ constateert dat de JGZ een plan van aanpak dient te ontwikkelen ter verbetering van de zorgoverdracht 18- 18+ doelgroep LVB. Dit rechtvaardigt ook het inrichten van de hierboven geadviseerde proeftuin voor mensen met een LVB.

De vrije toegankelijkheid van CJG4kracht en de uitbouw van de gezamenlijke methodiek van werken lijkt de kwaliteit van de dienstverlening te doen toenemen. Zicht op onjuiste en onkundige indicaties, onvoldoende opschaling en het voorkomen van crisisplaatsing dienen ook in de toekomst zo veel als mogelijk voorkomen te worden.

De kwaliteit van het voorliggend veld kan nog meer versterkt worden door de inzet van POH-ggz Jeugd professionals. Geadviseerd wordt deze mogelijkheid mee te nemen in het proces van doorontwikkeling van het CJG.

3. Onderwijs

Elke thuiszitter is er een teveel. Leerlingen met een beperking worden nog teveel geconfronteerd met scholen die hen niet dat onderwijs kunnen bieden wat zij nodig hebben. Scholen komen hun zorgplicht niet na en de Wet Passend Onderwijs verliest daarmee zijn werking. Altijd een passende plek voor elk kind is in Apeldoorn goed op weg. Ook hier tekent zich een sluitende aanpak af waarbij ieder verantwoordelijk is voor een passende uitkomst. Wel zijn er zorgen over de arbeidsmarktpositie van kwetsbare jongeren waarvoor de sluitende aanpak is ingericht. Hoe wordt het onderwijs toegerust voor die leerlingen die niet in het passend onderwijs passen en waar soms uitschrijving uit de leerplicht dreigt.

Geadviseerd wordt de uitschrijving uit de leerplichtwet te voorkomen en oplossingen te realiseren die elke jongere op maat nodig heeft.

4. Kennis en ervaring naar voren.

Onderschreven wordt dat een stevig preventief veld nodig is waar de inzet en borging van kennis en ervaring van de specialistische zorg een voorwaarde is inclusief de structurele toevoeging van deze professionals aan de teams.

Geadviseerd wordt de resultaten en effecten met regelmaat in kaart te brengen

5. Drang en Dwang

Maatregelen vanuit een gedwongen kader zoals Dwang borgen de positie van cliënten door hun wettelijk kader. Inclusief de daaraan verbonden klachtenreglementen. De positie van cliënten t.a.v. drang maatregelen is echter onvoldoende geborgd. Nu deze laatste maatregel meer ingezet wordt vraagt dit om een betere borging van de positie van cliënten. Ouders dienen beter geïnformeerd hoe men op en afschaalt, wie heeft de regie en wat zijn de voorwaarden voor hulp. Geadviseerd wordt de positie van cliënten die een drangmaatregel krijgen opgelegd beter te borgen.

6. Veilig Thuis

Geadviseerd wordt vooral gebruik te maken van beproefde inzichten die echt helpen om schade voor kinderen verder te voorkomen. Neem de kennis en inzichten mee vanuit de problematiek bij vechtscheidingen mee. Er is daarbij veel overeenkomst met huiselijk geweld. Zorg dat na de melding ook daadwerkelijk de hulp op gang komt en houdt daarop toezicht.

7. Overgang 18-18+

We onderschrijven de toenemende aandacht voor 18-18+ en herkennen de geformuleerde aanbevelingen. Geadviseerd wordt de aanbevelingen van concrete maatregelen te voorzien.

8. Inhuis

Steunsystemen t.b.v. van kinderen dichtbij de eigen leefomgeving zijn wenselijk. Van licht naar intensief. De toerusting van pleegouders wordt steeds belangrijker gezien de toenemende complexiteit van de betreffende kinderen. Inzetten op de kwaliteit van de matching voorkomt schade. Een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) blijkt geen garantie voor een veilige omgeving om op te groeien.

Geadviseerd wordt dat de aanwezigheid van een VOG voor alle sectoren en in alle situaties gecheckt wordt.

9. Kwaliteit van toegang en geboden hulp

Geadviseerd wordt een apart hoofdstuk: Kwaliteit en kwaliteitscriteria in de volgende versie van de transformatieagenda op te nemen. Hierin kunnen o.a. worden opgenomen: kwaliteitsinstrumenten, privacy, positie van de cliënt, klachtrecht, inspraak en directe betrokkenheid van jongeren, ouders en jonge kinderen.

10. Integrale Jeugdhulp

Het betrekken van alle leeftijdsgroepen en ouders bij het geven van zeggenschap bij besluiten, zoals straks de inkoop in 2018, past in het versterken van de positie van de cliënt. Graag worden de adviesraden ook hierbij betrokken.

Tot slot wensen de beide adviesraden u veel succes met de doorontwikkeling van de Transformatieagenda Jeugd. Apeldoorn is zeker op de goede weg. De adviesraden zijn graag bereid om ook bij deze verdere ontwikkeling een bijdrage te leveren.

Waar gewenst zijn wij altijd bereid dit advies mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groeten,

H.J.H.J. van den Hout
Voorzitter Adviesraad VWI

J. Wesselink
Voorzitter Adviesraad Wmo